

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos
OSAVUOSIKATSAUS 1.1. – 31.3.2021

HKLjk 29.3.2021

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Helsingin kaupunkistrategia 2017-2021 hyväksyttiin 27.9.2017 kaupunginvaltuustossa. Joukkoliikenteen pitkän aikajänteen kehittämisen kannalta olennaisia ovat mm. tavoitteet kestävä liikunnan edistämiseksi sekä linjaukset Vihdintien ja Tuusulanväylän pikaraitiotien ja Viikin-Malmin pikaraitiotien suunnittelusta. HKL:n valintoja suuntaa myös Helsingin kaupungin tavoite edistyksellisyydestä digitalisaation hyödyntämisessä.

Helsingin kaupunkistrategian lisäksi HKL:n tavoiteohjelma vuosille 2016-2024 luo perustaa HKL:n toiminnan kehittämiseksi. Tavoiteohjelmassa määritellään HKL:n strategiset tavoitteet ja näitä toteuttavat toimenpidekokonaisuudet eli kehitysohjelmat. Voimakkaimmin toimintaa ohjaavina kehitysohjelmina ovat viime vuosina olleet henkilöstöohjelma, turvallisuuden kehitysohjelma, operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelma sekä omaisuudenhallinnan kehitysohjelma. Vuoden 2021 alussa on käynnistetty tavoiteohjelman päivitys, joka on tarkoitus tuoda päätöksentekoon loppuvuodesta 2021.

HKL:n johtokunta jätti kokouksessaan 13.9.2018 HSL:lle tarjoutumisen Raide-Jokerin (pikaraitiolinja 550) ja kantakaupungin raitioliikenteen liikennöinnistä. Tarjoutumisessa HKL esitti raitioliikenteen operoinnin hintaa nykytasosta edelleen alennettavan, mikä perustuu HKL:n vahvaan työhön kustannustehokkuuden kehittämiseen. Raitioliikenne on HKL:n pitkäjänteen tuottavuuskehityksen johdosta jo nykyisin 15 % 1990-luvun puolivälin kustannustasoa edullisempaa, kun esimerkiksi vertailukohtana bussiliikenteen kustannustaso on samassa ajassa kilpailutuksen myötä alentunut noin 10 %. HSL:n hallitus päätti toukokuussa 2020 käynnistää neuvottelut HKL:n kanssa Raide-Jokerin liikennöinnin käynnistämiseksi ja kantakaupungin raitioliikenteen sopimuksen jatkamisesta. Neuvottelut ovat edenneet sujuvasti ja yhteisenä tavoitteena nähdään näiden raitioliikenteen liikennöintisopimusten allekirjoittaminen HSL:n kanssa noin vuoden 2021 lopulla.

Kansliapäällikön asettama HKL:n hallintomuotoselvitys päättyi vuonna 2019 esittämään HKL:n yhtiöittämistä yhtenä kokonaisuutena. Kokonaisvaltaisena infra, kalustosta ja liikenteestä vastaavana yhtiönä HKL voi tuottaa yhteiskunnalle mahdollisimman suuren arvon mm. eri toimintojen välisiä synergioita hyödyntäen. Yhtiömuodossa HKL pystyisi myös palvelemaan kaupunkiraideliikenteen seudullistumisen tarpeita paremmin. Kaupunkiraideliikenneyhtiön valmistelu on alkuvuonna 2021 edennyt kaupunginkanslian, HKL:n ja Vantaan kaupungin yhteistyössä mm. henkilöstöasioita, investointiprosessia, kaupungin ja HKL:n välisiä vuokrasopimuksia, yhtiöittämisen veroneutraalia toteutustapaa sekä taloudellisia mallinnuksia koskien. Helsinki ja Vantaa näkevät tavoiteltavana, että myös Espoo tulisi mukaan yhtiöön lähivuosina ja valmisteluja tehdään niin, että tämä olisi mahdollisimman vaivatonta. Päätöksen yh-

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

tiön perustamisesta tekevät Helsingin ja Vantaan kaupunginvaltuustot. Yhtiö voisi aloittaa toimintansa aikaisintaan vuoden 2022 alussa.

Maailmanlaajuinen koronaviruspandemia on kevästä 2020 alkaen vaikuttanut merkittävästi myös HKL:n toimintaan. Matkustajamäärät supistuivat normaalitilanteeseen verrattuna enimmillään yli 70 % ja vielä tammi-maaliskuussa 2021 matkustajamäärät olivat 50-60 % normaalia alhaisemmat. HKL on sopeuttanut toimintaansa HSL:n päätösten mukaisesti metro- ja raitioliikenteen tarjonnan supistuksiin. HKL on myös toteuttanut lukuisia oman henkilöstön ja matkustajien terveyttä varmistavia toimenpiteitä. Koronaan liittyvää toimintaa on johdettu kahdesti viikossa pidettävien etäkokouksien avulla. Matkustajamäärien väheneminen aiheuttaa merkittävää epävarmuutta myös joukkoliikenteen pitemmän aikavälin kehittymisnäkyisiin.

HKL on yhteistyössä Länsimetro Oy:n kanssa kehittänyt toimintamalleja länsimetron infran hallinnan hoitamiseksi niin yhteiskunnan kuin infran omistajan kannalta mahdollisimman hyvin palvelevasti. HKL hoitaa länsimetron infrastruktuurin kunnossapitoa ja huoltoa Länsimetro Oy:n kanssa vuonna 2020 päivitetyn yhteistyösopimuksen perusteella. Lähtökohtana yhteistyössä on, että kantametron ja länsimetron infra muodostavat yhden pääkaupunkiseudun metrojärjestelmäkokonaisuuden, jota kunnossapidetään ja huolletaan yhtenä kokonaisuutena. HKL ja Länsimetro Oy seuraavat sopimuksen toteutumista yhteisesti sovitun mittariston avulla. Mittaristo osoitti HKL:n onnistuneen tehtävissään vuoden 2020 aikana hyvin. HKL ja Länsimetro Oy valmistelevat yhteistyösopimuksen laajentamista huomioiden nykyinen metroliiKENNÖINTI sekä LM2-vaiheen käyttöönotto vuoden 2022 aikana. Sopimus allekirjoitettaneen vuoden 2021 loppuun mennessä.

Raide-Jokerin infrahankkeen toteutus eteni alkuvuoden aikana suotuisasti. Koronapandemialla ei ole ollut merkittäviä vaikutuksia Raide-Jokerin infran rakennustöiden aikatauluun ja rakentaminen oli talvikaudella käynnissä lähes koko 25 km pitkän linjan pituudella. Ensimmäiset katuosuudet luovutettiin tilaajille jo vuoden 2020 lopulla. Merkittävin riski projektille oli Patterimäen metsässä raitiotietunnelia varten tarvittavista puiden kaadoista tehty valitus. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi valituslupahakemuksen 19.2.2021 ja siten tunneli Patterimäessä voidaan toteuttaa alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Patterimäen valitusten aiheuttama viive saadaan kurottua kiinni, mutta viivästys on aiheuttanut hankkeelle lisäkustannuksia. Kokonaisuudessaan hankkeen kustannusarvio on tiukka, mutta siinä on mahdollista pysyä.

Raide-Jokerin varikon rakentaminen Roihupellossa on edennyt harjankorkeuteensa ja se valmistuu kesään 2022 mennessä. Raitiovarikon paikalta puretun vanhan bussivarikon alta löytyi loppuvuodesta aiemmin arvioitua enemmän pilaantunutta maata.

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

Raide-Jokerin vaunukalustoprojektin ensimmäinen tyyppivaunu toimitettiin Koskelan varikolle 12.4.. Toimitus Helsinkiin viivästyi koronapandemian aiheuttamien komponenttisaatavuusongelmien vuoksi, mutta ensimmäisen vaunun viivästys ei kalustovalmistaja Škoda Transtech Oy:n mukaan vaikuta kokonaistoimituksen aikatauluun.

Kruunusillat-hanke on jaettu kahteen osaprojektiin - siltaurakka ja allianssiosuus. Hanketta vetää kaupunkiympäristötoimiala ja HKL on mukana merkittäväällä osuudella. Siltaurakan tarjouspyynnöt julkaistiin vuoden 2021 alussa ja tarjoukset saapuvat kevään aikana. Raitiotien allianssin kehitysvaiheen osa 2 (KAS2) valmistui maaliskuussa 2021. Hanketta on hankaloittanut korona-pandemian vuoksi rajoitettu big room -työskentely. Hankkeen kohonneen kustannusarvion vuoksi kehitysvaihetta jatketaan kustannustehokkaamman ratkaisun löytämiseksi. Siltaurakan tarjous ja allianssin tavoitehinta pyritään vahvistamaan alkuvuoden aikana, jotta mahdollinen hankesuunnitelman korottaminen kaupunginvaltuustossa ehditään käsitellä ennen syksyllä 2021 aikataulutettua siltaurakan käynnistämistä.

HKL ja Škoda Transtech Oy sopivat helmikuussa 23 uuden ForCity Smart Artic X54 -pikaraitiotievaunun tilaamisesta. Vaunut ovat identtisiä aiemmin tilattujen Raide-Jokerille tulevien vaunujen kanssa. Tilaus toteutettiin vuonna 2011 tehdyn Artic-vaunuhankintasopimuksen mukaisena toimitusoptiona. Vaunuja tullaan liikennöimään Kruunusillat käyttävillä Yliskylän ja Haakoninlahden raitiolinjoilla.

Kalasadamasta Pasilaan -raitiotiehanke allianssin kehitysvaihe eteni talven aika siten, että ensimmäisten liittyvien hankkeiden toteutus (Pasilan raiteistomuutokset ja Nihdin esirakentaminen) on mahdollista käynnistää kesällä 2021. Tätäkin hanketta on hidastanut koronapandemian vuoksi rajoitettu big room -työskentely. Raitiotien perushankkeen kehitysvaihe valmistuu vuoden lopulla ja raitiotien rakentaminen alkaa vuoden 2022 alussa.

Ruskeasuon raitiovaunu- ja bussivarikon urakkakilpailutus valmistui vuoden 2021 alussa ja varikon toteuttajaksi valittiin Skanska. KVR-muotoisen urakan kehitysvaihe kestää vuoden 2021 syksyyn, mutta jo kesällä käynnistetään hankkeen valmistelevia töitä. HKL laati vuokrasopimuksen Postin kanssa bussivarikon väistötilojen vuokraamiseksi urakka-ajaksi.

Laajasalon raitiovarikon osalta käytiin tammikuussa 2021 markkinavuoropuhelua hankkeen toteutustavoista. Varikon toteuttamisen mahdollis-tavasta asemakaavasta tehtiin valituksia, joiden takia kaavan vahvistuminen ja toteutukseen siirtyminen on hankkeessa aikataulutettu tapahtuvan vuoden 2023 alussa.

Koskelan varikon kehittäminen on edennyt talven aikana HKL:n saatua valmiiksi oman raitiovarikon suunnitteluratkaisunsa. Varikon kehittämi-

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

nen on jatkunut alkuvuodesta neuvotteluilla muiden hankkeeseen osallistuvien tahojen, mm. kaupunkiympäristötoimialan, liikuntapalveluiden ja Staran kanssa. Varikon toteutuksen valmistelussa eteneminen edellyttää linjauksia hankkeeseen osallistuvien tahojen osalta. HKL hakee ratkaisua etenemiseen vuoden 2021 aikana.

HKL on solminut myyntisopimuksen 40 Variotram-raitiovaunun myymisestä 27.1.2021. Vuosina 1998–2003 valmistetut vaunut ovat olleet varastoituna Koskelan varikolla ja Haminassa sen jälkeen, kun ne poistui-
vat liikenteestä asteittain vuoden 2018 loppuun mennessä. Solmittu kauppa on jatkoa 30.11.2017 allekirjoitetulle sovintosopimukselle, jonka mukaisesti Bombardier Transportation ja HKL pyrkivät yhteistyössä edistämään vaunujen jälleenmyyntiä. Vaunuihin on Saksassa suunniteltu mahdollisuus muuttaa niiden telien raideleveys 1435 mm:iin, mikä mahdollistaa niiden käyttämisen nykyistä useamman eri kaupungin raitiotieverkolla. Variotramit siirretään syksyyn mennessä Saksaan, missä niille tehdään seuraavan liikennöitsijän tarvitsemat muutostyöt.

M100-metrojunien peruskorjaukset ovat jatkuneet suunnitelman mukaisesti ja ensimmäisiä peruskorjattuja metrojunia on jo palautunut matkustajaliikenteeseen. M100-junilla on tarkoitus liikennöidä 2030-luvulle saakka.

Metron kapasiteetin kasvattamiseen (METKA-hanke) tähtäävä HKL:n yhdessä Länsimetro Oy:n, Espoon kaupungin ja HSL:n kanssa laatima yleissuunnitelma hyväksyttiin vuoden 2021 alussa. Hanke jatkuu vuonna 2021 hankesuunnitelman laatimisella. Hankesuunnitelman laatimisessa avustamiseen on kilpailutettu vuoden alusta asiantuntijakonsultit. METKA –hankkeen yhteydessä toteutetaan myös Länsimetron kakkosvaiheen asetinlaite sekä lukuisia parannuksia metron nykyisiin turvalaite- ja kulunvalvontajärjestelmiin.

Helsingin käräjäoikeus antoi keväällä 2020 välipäätöksen metron automatisointia koskevien sopimusten purkua koskevassa asiassa. Päätöksen mukaan HKL:llä oli oikeus purkaa sopimukset Siemensin kanssa metrovarikon laajennusosan automatisointisopimusta lukuun ottamatta. Käräjäoikeuden näkemyksen mukaan automatisointiprojektin viivästyksistä johtuivat Siemensin vastuulla olevista syistä. Päätös osataan vahvisti, että sopimusten purku vuonna 2015 tehtiin oikean arvi-
oon pohjautuen. Käräjäoikeuskäsittely jatkuu keväällä 2021 taloudellisia korvauksia koskevalla oikeudenkäynnillä, josta käräjäoikeuden päätöstä odotetaan vuoden loppuun mennessä.

HKL:n organisaation kehittämistä jatkettiin alkuvuonna mm. kiinteistöpalveluita ja varikkohankkeita koskien. Myös digitalisaation vahvempaan hyödyntämiseen etsitään keinoja. HKL on lisäksi yhteistyössä kaupunkiympäristötoimialan ja sveitsiläisen Ostschweizer Fachhochschule yliopiston kanssa käynnistämässä syksyllä kansainvälisen tason pikaraitiotiekoulutusta tulevaisuuden osaajatarpeisiin vastaamiseksi.

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

MATKUSTAJA- JA LIIKENNESUORITTEET

Matkustajasuoritteet

HKL:n tuottamassa raitio-, metro- ja lauttaliikenteessä tehtiin yhteensä 19,4 milj. matkaa tammi-maaliskuussa 2021. Raitioliikenteessä matkoja tehtiin 48 % ja metroliikenteessä 42 % edellisvuotta vähemmän. Koronaepidemia vaikutus matkustajamääriin alkoi maaliskuussa 2020.

Paikkakilometrit, jotka kuvaavat matkojen tarjontaa, laskivat raitioliikenteessä 2 % ja nousivat metroliikenteessä 4 % edellisvuodesta. Metroliikenteessä maaliskuun paikkakilometrejä toteutui enemmän kuin vuoden 2020 maaliskuussa.

Seuraavissa taulukoissa on yhteenveto liikennesuoritteiden kehityksestä:

Matkustajamäärä, milj. nousua	TP2020	31.3.2020	31.3.2021	Ero-%
Raitioliikenne	34,9	13,4	7,0	-48,1%
Metroliikenne	60,4	21,1	12,3	-41,7%
Lauttaliikenne	1,1	0,2	0,1	-43,9%
Yhteensä	96,4	34,7	19,4	-44,2%

Paikkakilometrit, milj. km	TP2020	31.3.2020	31.3.2021	Ero-%
Raitioliikenne	751,3	196,6	192,7	-2,0 %
Metroliikenne	3 430,2	867,9	899,0	3,6 %
Yhteensä	4 181,6	1 064,5	1 091,8	2,6 %

Liikennesuoritteet

Koko vuoden ennuste on, että raitioliikenteessä linjakilometrejä toteutuu noin 2 % budjetissa suunniteltua vähemmän. Metroliikenteessä linjakilometriennuste on budjetin tasolla.

Seuraavissa taulukoissa on yhteenveto liikennesuoritteiden kehityksestä tammi-maaliskuussa:

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

Raitioliikenteen liikennesuoritteet	TP2020	31.3.2020	31.3.2021	Ero-%
	Linjakilometrit	5 709 514	1 506 082	1 468 540
- Nivelvaunut	0	0	0	0 %
- Osamatalalattiavaunut	1 215 168	421 004	344 788	-18,1 %
- Matalalattiavaunut	4 494 345	1 085 078	1 123 752	3,6 %
Linjatunnit	464 882	122 823	117 602	-4,3 %
Vuoropäivät	28 200	7 611	7 434	-2,3 %

Metroliikenteen liikennesuoritteet	TP2020	31.3.2020	31.3.2021	Ero-%
	Junalinjakilometrit	5 955 251	1 506 732	1 560 792
Linjatunnit	159 814	40 444	41 872	3,5 %
Vuoropäivät	10 440	2 743	2 829	3,1 %

SITOVIENTÄRVIÖIDEN TOTEUTUMINEN

HKL:n sitovat tärviitteet ja koko vuoden ennuste ovat:

	Tavoite TA2021	Ennuste 2021	
Tilikauden tulos vähintään nolla [ME]	0	0,1	
Asiakastytyväisyys (liikennöitsijärvosana):			
Raitioliikenteessä arvosana pysyy vähintään vuoden 2019 tasolla	4,04 (2019: 4,04)	3,97	
Metroliikenteessä arvosana pysyy vähintään syksyn 2019 tasolla	4,08 (2019 syksy: 4,08)	4,15	
Liikennöinnin luotettavuus ylittää kolmen edellisen vuoden keskiarvon:			
Raitioliikenne [%]	99,85 (2017-2019 keskiarvo: 99,80)	>99,85	
Metroliikenne [%]	99,85 (2017-2019 keskiarvo: 99,71)	<99,85	

HKL:llä on kolme sitovaa tärviitettä (asiakastytyväisyys, luotettavuus, talous) ja näillä yhteensä viisi erillistä mittaria. Sitovista tärviitteistä taloudellinen tulos on toteutumassa, mutta asiakastytyväisyys- ja luotettavuustärviitteiden ennustetaan jäävän tärviitteestä. Mittareista kolme on toteumassa tärviitettä paremmin ja kaksi mittaria on jäämässä tärviitetasosta.

Metroliikenteen liikennöinnin luotettavuustärviitettä ei ennusteta saavutettavan. Kalustohaasteiden vuoksi tammikuun luotettavuus jäi niin merkittävästi alle tärviitteen, että koko vuoden luotettavuuden osalta tärviitteeseen pääseminen ei ole todennäköistä. Luotettavuusennusteessa oletetaan, että poikkeustilanteessa ajetaan harvennettua liikennettä.

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

Tähän pystytään vastaamaan, jos käytettävä kuljettaja- ja kalustoresurssi eivät merkittävästi huonone esim. epidemian pahentumisen vuoksi.

Asiakastyytyvyydestä ei ole käytävissä tutkimustietoa kuluvalta vuodelta. HSL on keskeyttänyt kevään tutkimuksen koronan vuoksi. Jos HSL ei pääse jatkamaan tutkimusta, ei tutkimustuloksia saada kevätkaudelta ollenkaan, sillä ennen keskeytystä saavutettu otos ei ole riittävän suuri. Edellisellä tutkimuskaudella (vuonna 2020) saavutettiin huomattavaa nousua asiakastyytyvyyttä mittavassa liikennöitsijäarvosanassa metroluokituksessa, mutta raitioliikenteessä tavoite jäi niukasti saavuttamatta. Kuluvana vuonna asiakastyytyvyyden ennustetaan pysyvän edellisen vuoden tasolla, joka tarkoittaa, että raitioliikenteen osalta tavoitteeseen ei ennusteen mukaan päästä. Riskinä tunnistamme kuitenkin runsaslumisena talven perinteisesti näkyvän raitioliikenteessä alhaisempaa siisteysarvosanana.

HENKILÖSTÖ

HKL:n henkilöstömäärä oli 1 259 henkilöä 31.3.2021 (31.3.2020: 1 277). Vuoden 2020 lopussa henkilöstömäärä oli 1 260. Keskimäärin tammi-maaliskuussa henkilöitä oli 1 262, kun vastaavalla kaudella vuonna 2020 henkilöitä oli keskimäärin 1 273.

Henkilöstökuluja on kertynyt tammi-maaliskuussa 14.411.515,91 euroa (2020: 14.823.816,66).

INVESTOINNIT

HKL:n investointiennuste on 236 milj. euroa eli tulosbudjetin tasolla.

Suurimmat investoinnit ovat Raide-Jokerin investointeja: infra 85 milj. euroa, varikko 27 milj. euroa ja vaunut 24 milj. euroa. Muita suuria investointeja ovat Kruunusilltojen infra 20 milj. euroa, uusien metrovaunujen hankinta 12 milj. euroa ja M100-metrovaunujen peruskorjaus 9 milj. euroa.

KÄYTTÖTALOUS

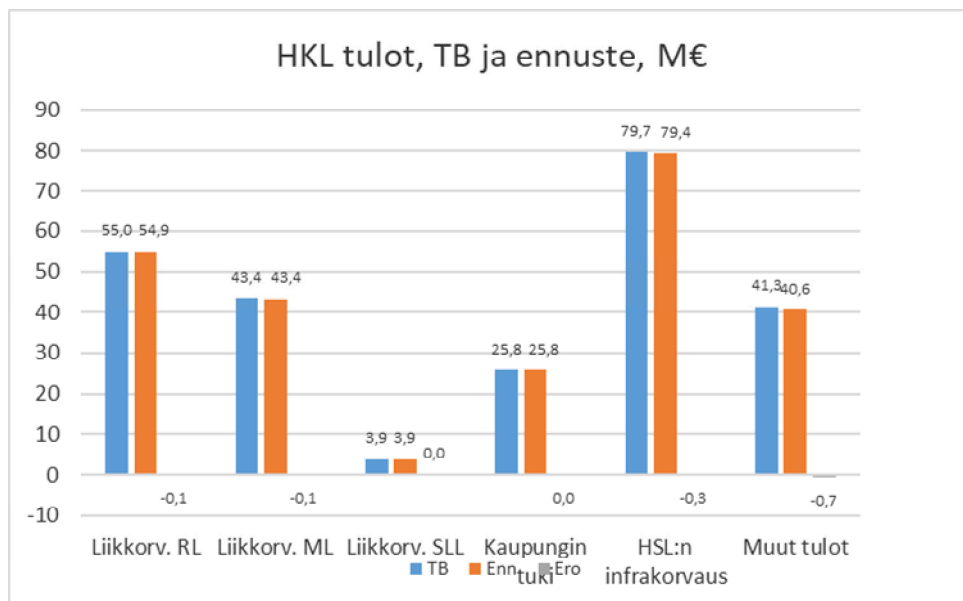
Koko vuoden ennusteen vertailu tulosbudjettiin

Koko vuoden liikevaihtoennuste on 223,1 milj. euroa eli 0,4 milj. euroa budjettia vähemmän.

Liiketoiminnan muut tuotot ovat ennusteessa 18,3 milj. euroa eli 0,6 milj. euroa budjetoitua vähemmän. HKL:n saamat mainostulot ovat jäämässä budjetoidusta koronan takia.

Seuraavassa kuvassa on HKL:n tulosbudjetin ja ennusteen tuloerät:

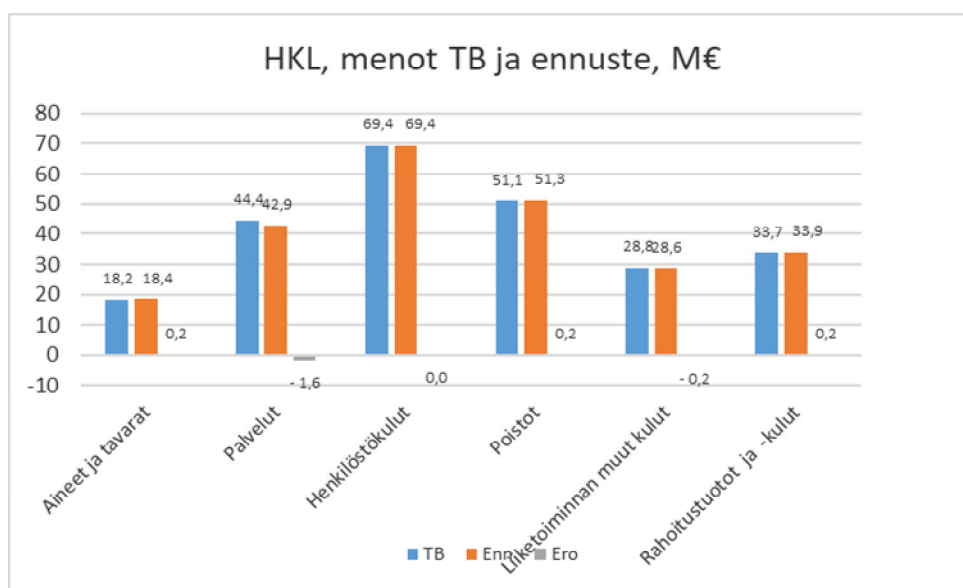
HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

Menoissa palveluostoja arvioidaan toteutuvan 38,7 milj. euroa eli 1,6 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Koneiden huoltoja ja korjauksia sekä asiantuntijapalveluostoja ja siivousmenoja ennustetaan toteutuvan budjetoitua vähemmän.

Muiden menoerien osalta ennuste on tällä hetkellä lähellä budjetissa arvioitua lukua.

Seuraavassa kuvassa on HKL:n tulosbudjetin ja ennusteen menoerät:

HKL:n tilikauden tulosenuste ennen varauksia on 3,6 (TB21: 3,5) milj. euroa.

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

RAHOITUS JA TUNNUSLUVUT

HKL:n lainat kaupungilta ovat 221,9 milj. euroa ja muut lainat 266,0 milj. euroa 31.3.2021. Muut lainat on nostettu Euroopan investointipankilta ja Pohjoismaiden investointipankilta.

Ennusteessa on mukana oletus, että HKL nostaa uutta ulkoista lainaa 191,6 milj. euroa vuonna 2021. Lainamäärä ja nostoajankohdat selviävät myöhemmin ja riippuvat koko kaupungin rahoitustilanteesta.

HKL:n omavaraisuusaste on 40,3 % 31.3.2021 (31.12.2020: 40,1 %).

LUKUJEN VERTAILTAVUUS

Tuloslaskelman toteumatiedot 1.1.-31.3.2021 ja 1.1.-31.3.2020 eivät ole vertailukelpoisia tulojen ja tilikauden tuloksen osalta (liite 2). Tuloja on jaksotettu eri tavalla vuosina 2021 ja 2020 tammi-maaliskuussa.

LIITTEET

- Liite 1: Tuloslaskelmaennuste
- Liite 2: Tuloslaskelma
- Liite 3: Tase, vastaavaa
- Liite 4: Tase, vastattavaa
- Liite 5: Rahoituslaskelma
- Liite 6: Tunnusluvut
- Liite 7: Tunnuksien laskentaperusteet

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 1

	Ennuste	Tulosbudjetti	Erotus
TUOSLASKELMAENNUSTE 1000€	2021	2021	
LIIVEVAIHTO			
Tuki kaupungilta	25 781	25 795	-14
Liikennöintikorvaukset	102 168	102 288	-120
Infrakorvaukset	79 425	79 701	-276
Muut myyntitulot	15 725	15 728	-3
	223 100	223 512	-412
Valmistus omaan käyttöön	6 580	6 714	-134
Liiketoiminnan muut tuotot	18 325	18 922	-597
	24 905	25 636	-731
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:			
Ostot tilikauden aikana	-18 385	-18 217	-167
Ulkopuoliset palvelut			
SLL-korvaus	-4 124	-4 124	0
Muiden palvelujen ostot	-38 740	-40 293	1 553
	-61 248	-62 634	1 386
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-54 558	-54 507	-51
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-12 675	-12 734	59
Muut henkilösivukulut	-2 169	-2 183	14
	-69 402	-69 425	23
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-51 250	-51 077	-173
	-51 250	-51 077	-173
Liiketoiminnan muut kulut			
Vuokratulot	-27 713	-27 777	64
Muut kulut	-929	-1 060	131
	-28 642	-28 837	194
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	37 462	37 175	287
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	0	0	0
Muut rahoitustuotot	0	0	0
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut	-2 232	-2 195	-38
Muulle maksetut korkokulut	-3 745	-3 622	-122
Korvaus peruspääomalle	-8 442	-8 442	0
Infrakorko	-19 447	-19 447	0
Muut rahoituskulut	-3	-2	-1
	-33 869	-33 708	-161
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	3 593	3 467	126
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	3 593	3 467	126
Varausten ja rahastojen muutos			
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	2 764	2 742	22
Vapaaehtoisten var. vähennys (+)	-6 209	-6 209	0
	-3 445	-3 467	22
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	148	0	148

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 2

TULOSLASKELMA	31.3.2021	31.3.2020
LIIVEVAIHTO		
Tuki kaupungilta	6 448 749,99	5 425 430,49
Liikennöintikorvaukset	25 188 770,51	24 092 575,68
Infrakorvaukset	19 925 211,93	27 157 782,56
Muut myyntitulot	321 598,28	2 419 927,46
	51 884 330,71	59 095 716,19
Valmistus omaan käyttöön	1 416 817,05	1 305 550,89
Liiketoiminnan muut tuotot	2 871 384,69	8 939 414,24
	4 288 201,74	10 244 965,13
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Ostot tilikauden aikana	-4 375 939,67	-4 093 245,36
Ulkopuoliset palvelut		
SLL-korvaus	-819 568,52	-496 672,53
Muiden palvelujen ostot	-5 335 334,81	-6 461 954,02
	-10 530 843,00	-11 051 871,91
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-11 315 703,50	-11 620 746,43
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 622 654,26	-2 750 401,47
Muut henkilösivukulut	-473 158,15	-452 668,76
	-14 411 515,91	-14 823 816,66
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 426 005,69	-11 989 184,52
	-12 426 005,69	-11 989 184,52
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrakulut	-7 027 096,59	-3 948 257,02
Muut kulut	-101 389,27	-165 418,81
	-7 128 485,86	-4 113 675,83
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	11 675 681,99	27 362 132,40
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	26,15	35,00
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut	-586 272,21	-550 524,99
Muille maksetut korkokulut	-789 726,27	-813 879,66
Korvaus peruspääomalle	-2 110 499,82	-2 110 499,82
Infrakorko	-4 861 853,25	-4 791 243,75
Muut rahoituskulut	-1 432,44	-2 321,58
	-8 349 757,84	-8 268 434,80
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	3 325 924,15	19 093 697,60
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	3 325 924,15	19 093 697,60
Varausten ja rahastojen muutos		
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	707 430,03	711 722,64
Vapaaehtoisten var. vähennys (+)	0,00	0,00
	707 430,03	711 722,64
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	4 033 354,18	19 805 420,24

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 3

TASE

VASTAAVAA	31.3.2021	31.3.2020	31.12.2020
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	2 851 549,91	331 907,15	3 001 065,87
Muut pitkävaikutteiset menot	1 850 043,64	1 940 913,97	1 878 397,34
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 501 638,64	5 457 827,01	5 987 048,39
	11 203 232,19	7 730 648,13	10 866 511,60
Aineelliset hyödykkeet			
Rakennukset ja rakennelmat	216 439 073,79	217 986 680,14	220 051 493,31
Kiinteät rakenteet ja laitteet	233 698 105,58	230 062 633,16	233 325 641,82
Koneet ja kalusto	354 871 475,38	363 348 135,90	356 793 599,05
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	283 561 407,73	156 680 545,66	239 006 780,58
	1 088 570 062,48	968 077 994,86	1 049 177 514,76
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	39 505 024,70	39 505 024,70	39 505 024,70
	39 505 024,70	39 505 024,70	39 505 024,70
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	9 783 143,04	8 774 173,95	9 774 197,82
	9 783 143,04	8 774 173,95	9 774 197,82
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Muut saamiset	6 241 168,89	31 839 535,55	6 241 168,89
	6 241 168,89	31 839 535,55	6 241 168,89
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	21 299 805,78	35 182 794,16	31 729 454,20
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	1 698 380,21	937 455,22	6 960 578,98
Yhdystili	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	9 145 463,09	1 574 357,82	24 715 408,09
Muut saamiset	29 427 471,83	26 488 636,23	37 806,31
	61 571 120,91	64 183 243,43	63 443 247,58
Rahat ja pankkisaamiset			
Rahat ja pankkisaamiset	-35 482 270,95	-11 538 562,55	54,60
	-35 482 270,95	-11 538 562,55	54,60
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 181 391 481,26	1 108 572 058,07	1 179 007 719,95

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 4

TASE

VASTATTAVAA	31.3.2021	31.3.2020	31.12.2020
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	93 804 124,97	93 804 124,97	93 804 124,97
Koroton peruspääoma	286 213 492,66	286 213 492,66	286 213 492,66
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	31 483 746,11	28 693 614,59	28 693 614,59
Tilikauden yli-/alijäämä	4 033 354,18	19 805 420,24	2 790 131,52
	415 534 717,92	428 516 652,46	411 501 363,74
POISTOERO JA VAPAAEHT VARAUKSET			
Poistoero	55 209 454,42	52 222 963,01	55 916 884,45
Vapaaehtoiset varaukset			
Investointivaraukset	5 196 711,53	7 389 107,45	5 196 711,53
	60 406 165,95	59 612 070,46	61 113 595,98
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	207 665 317,99	221 875 215,70	207 665 317,99
Lainat rahoituslaitoksilta	253 867 832,16	206 952 715,61	253 867 832,16
	461 533 150,15	428 827 931,31	461 533 150,15
Lyhytaikainen			
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä	14 209 897,71	9 209 897,71	14 209 897,71
Lainat rahoituslaitoksilta	12 141 487,22	12 141 487,22	13 084 883,45
Ostovelat	14 234 811,31	2 804 981,80	39 465 253,77
Korottomat velat kunnalta/kuntayhtymältä	185 007,32	98 080,21	1 205 993,57
Yhdystili	179 658 441,07	111 451 650,72	144 176 111,32
Siirtovelat	29 169 200,50	32 493 874,33	31 520 777,14
Muut lyhytaikaiset velat	-5 681 397,89	23 415 431,85	1 196 693,12
	243 917 447,24	191 615 403,84	244 859 610,08
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 181 391 481,26	1 108 572 058,07	1 179 007 719,95

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 5

RAHOITUSLASKELMA 1000 €
1.1. - 31.3.2021

	31.3.2021	31.3.2020	31.12.2020	Ennuste
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Tulorahoitus				
Liikelyljäämä (-alijäämä)	11 676	27 362	36 451	37 462
Poistot ja arvonalennukset	12 426	11 989	48 735	51 250
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus peruspääomalle	-2 110	-2 110	-8 442	-8 442
Infrakorko	-4 862	-4 791	-18 701	-19 447
Kunnalle/kuntayhtymälle maksetut korkokulut	-586	-551	-2 417	-2 232
Muille maksetut korkokulut	-791	-816	-3 310	-3 747
Muut tulorahoituksen korjaukset	0	0	-195	0
	15 752	31 083	52 120	54 843
Investoinnit	-52 155	-11 989	-132 775	-235 815
Investoinnit netto	-52 155	-11 989	-132 775	-235 815
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA	-36 403	19 094	-80 655	-180 972
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikainen				
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen lisäys	0	0	0	0
Muilta saatujen lainojen lisäys	0	0	46 915	191 600
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen vähennys	0	0	-14 210	-14 210
Muilta saatujen lainojen vähennys	0	0	0	-13 085
Lyhytaikainen				
Kunnalta/kuntayhtymältä saatujen lainojen muutos, lisäys(+), vähennys(-)	0	0	5 000	0
Muilta saatujen lainojen muutos	-943	-943	0	0
	-943	-943	37 705	164 305
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Vaihto-omaisuuden muutos	-9	-752	-1 752	0
Yhdystilivelkojen muutos, lis (+), väh (-)	35 482	11 539	44 263	-8 932
Saamisten muutokset, lisäys (-), vähennys(+)	-3 390	-28 330	4 031	25 598
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	5 262	4 691	-1 332	0
Korottomien velkojen muutos, lis (+), väh (-)	-34 460	-110 947	-97 479	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-1 021	-5 802	-4 694	0
	1 864	-129 602	-56 963	16 666
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA	921	-130 546	-19 258	180 972
RAHAVAROJEN MUUTOS	-35 482	-111 452	-99 913	0
Rahavarojen muutos				
Kassavarat kauden lopussa	-35 482	-11 539	0	0
Kassavarat 1.1.	0	0	0	0
	-35 482	-11 539	0	0

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 6

TUNNUSLUVUT	31.3.2021	31.3.2020	31.12.2020
Toiminnan laajuus			
Liikevaihto, milj. €	51,9	59,1	212,9
Liikevaihdon muutos, %	-12,2		
Tulos ja kannattavuus			
Liikevoitto, milj. €	11,7	27,4	36,5
Liikevoitto, %	22,5	46,3	17,1
Rahoitustulos, %	30,4	52,6	24,6
Kokonaispääoman tuotto, %	4,0	9,5	3,1
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,9	11,8	3,9
Rahoitus			
Omavaraisuusaste, %	40,3	44,0	40,1
Quick ratio	0,1	0,3	0,3
Current ratio	0,1	0,3	0,3

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOS

LIITE 7

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

TOIMINNAN LAAJUUS

Liikevaihdon muutos, % $100 \times \frac{\text{Liikevaihdon muutos}}{\text{Liikevaihto edellisellä kaudella}}$

TULOS JA KANNATTAVUUS

Liikevoitto, % $100 \times \frac{\text{Liikeylijäämä}}{\text{Liikevaihto}}$

Rahoitustulos, % $100 \times \frac{\text{Liikeylijäämä ennen satunnaisia eriä + poistot}}{\text{Liikevaihto}}$

Kokonaispääoman tuotto, % $100 \times \frac{\text{Liikeylijäämä ennen satunnaisia eriä + rahoituskulut}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma keskimäärin tilikaudella}}$

Sijoitetun pääoman tuotto, % $100 \times \frac{\text{Liikeylijäämä ennen satunnaisia eriä + rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin tilikaudella)}}$

RAHOITUS

Omavaraisuusaste, % $100 \times \frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma - saadut ennakkomaksut}}$

Quick ratio $\frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat - saadut ennakkomaksut}}$

Current ratio $\frac{\text{Vaihto-omaisuus + rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikaiset velat}}$